

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 3151/2024
22.11.2024. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Драгане Миросављевић, др Илије Зиндовића, Гордане Комненић и Зорана Хацића, чланова већа, у парници тужила АА из ..., ББ из ..., ВВ из ..., ГГ из ... и ДД из ..., чији је заједнички пуномоћник Лазар Ћендић, адвокат из ..., против туженог Универзитетско-клиничког центра Србије, са седиштем у Београду, кога заступа Државно правобранилаштво, Београд, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужила и ревизији туженог, изјављеним против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 4100/23 од 11.10.2023. године, у седници већа одржаној 22.11.2024. године, донео је

РЕШЕЊЕ

НЕ ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 4100/23 од 11.10.2023. године, дела става првог изреке којим је пресуда Првог основног суда у Београду П1 1840/21 од 25.04.2023. године потврђена у ставу другом, петом, осмом, једанаестом и четрнаестом изреке и става другог изреке, као изузетно дозвољеној.

ОДБАЦУЈЕ СЕ, као недозвољена, ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 4100/23 од 11.10.2023. године, дела става првог изреке којим је пресуда Првог основног суда у Београду П1 1840/21 од 25.04.2023. године потврђена у ставу другом, петом, осмом, једанаестом и четрнаестом изреке и става другог изреке.

НЕ ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о ревизији тужила изјављеној против решења о трошковима парничног поступка садржаног у ставу трећем изреке пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 4100/23 од 11.10.2023. године, као изузетно дозвољеној.

ОДБАЦУЈЕ СЕ, као недозвољена, ревизија тужила изјављена против решења о трошковима парничног поступка садржаног у ставу трећем изреке пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 4100/23 од 11.10.2023. године.

ОДБИЈАЈУ СЕ захтеви тужилаца и туженог за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 1840/21 од 25.04.2023. године, ставом првим изреке, дозвољено је објективно преиначење тужбе учињено поднеском тужила од 25.08.2022. године. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужили АА из ..., на име разлике између минималне зараде и исплаћене плате за стандардни учинак и време проведено на раду, за период од марта 2018. године закључно са децембром 2018. године, исплати појединачне новчане износе са затезном каматом, као у његовом садржају. Ставом трећим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиле АА да се обавезе тужени да тужили на име неисплаћене накнаде за исхрану у току рада за период од марта 2018. године закључно са фебруаром 2021. године исплати појединачне новчане износе са затезном каматом на сваки појединачни износ, као у његовом садржају. Ставом четвртим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиле АА да се обавезе тужени да тужили на име неисплаћене накнаде за регрес за коришћење годишњег одмора за период од марта 2018. године закључно са фебруаром 2021. године исплати појединачне новчане износе са затезном каматом на сваки појединачни износ, као у његовом садржају. Ставом петим изреке, обавезан је тужени да тужили ББ из ... на име разлике између минималне зараде и исплаћене плате за стандардни учинак и време проведено на раду, за период од марта 2018. године закључно са децембром 2018. године, исплати појединачне новчане износе са затезном каматом на сваки појединачни износ, као у његовом садржају. Ставом шестим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиле ББ да се обавезе тужени да тужили на име неисплаћене накнаде за исхрану у току рада за период од марта 2018. године закључно са фебруаром 2021. године исплати појединачне новчане износе са затезном каматом на сваки појединачни износ. Ставом седмим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиле ББ да се обавезе тужени да тужили на име неисплаћене накнаде за регрес за коришћење годишњег одмора за период од марта 2018. године закључно са фебруаром 2021. године исплати појединачне новчане износе са затезном каматом на сваки појединачни износ, као у његовом садржају. Ставом осмим изреке, обавезан је тужени да тужили ВВ из ... на име разлике између минималне зараде и исплаћене плате за стандардни учинак и време проведено на раду, за период од марта 2018. године закључно са децембром 2018. године, исплати појединачне новчане износе са затезном каматом на сваки појединачни износ, као у његовом садржају. Ставом деветим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиле ВВ да се обавезе тужени да тужили на име неисплаћене накнаде за исхрану у току рада за период од марта 2018. године закључно са фебруаром 2021. године исплати појединачне новчане износе са затезном каматом на сваки појединачни износ, као у његовом садржају. Ставом десетим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиле ВВ да се обавезе тужени да тужили на име неисплаћене накнаде за регрес за коришћење годишњег одмора за период од марта 2018. године закључно са фебруаром 2021. године исплати појединачне новчане износе са затезном каматом на сваки појединачни износ, као у његовом садржају. Ставом једанаестим изреке, обавезан је тужени да тужили ГГ из ... на име разлике између минималне зараде и исплаћене плате за стандардни учинак и време проведено на раду, за период од марта 2018. године закључно са новембром 2018. године, исплати појединачне новчане износе са затезном каматом на сваки појединачни износ, као у његовом садржају. Ставом дванаестим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиле ГГ да се обавезе тужени да тужили на име неисплаћене накнаде за исхрану у току рада за период од марта 2018. године закључно са јануаром 2020. године исплати појединачне новчане износе са

затезном каматом на сваки појединачни износ, као у његовом садржају. Ставом тринаестим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиље ГГ да се обавезе тужени да тужиљи на име неисплаћене накнаде за регрес за коришћење годишњег одмора за период од марта 2018. године закључно са мартом 2020. године исплати појединачне новчане износе са затезном каматом на сваки појединачни износ, као у његовом садржају. Ставом четрнаестим изреке, обавезан је тужени да тужиљи ДД из ... на име разлике између минималне зараде и исплаћене плате за стандардни учинак и време проведено на раду, за период од марта 2018. године закључно са децембром 2018. године, исплати појединачне новчане износе са затезном каматом на сваки појединачни износ, као у његовом садржају. Ставом петнаестим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиље ДД да се обавезе тужени да тужиљи на име неисплаћене накнаде за исхрану у току рада за период од марта 2018. године закључно са фебруаром 2021. године исплати појединачне новчане износе са затезном каматом на сваки појединачни износ, као у његовом садржају. Ставом шеснаестим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиље ДД да се обавезе тужени да тужиљи на име неисплаћене накнаде за регрес за коришћење годишњег одмора за период од марта 2018. године закључно са фебруаром 2021. године исплати појединачне новчане износе са затезном каматом на сваки појединачни износ, као у његовом садржају. Ставом седамнаестим изреке, одбијен је предлог туженог да се Република Србија – Министарство финансија – Републички фонд за здравствено осигурање позове у својству умешача на страни туженог. Ставом осамнаестим изреке, тужени је обавезан да тужиљама на име трошкова парничног поступка исплати 242.000,00 динара са затезном каматом од извршности до исплате. Ставом деветнаестим изреке, тужиље АА, ББ, ВВ, ГГ и ДД су ослобођене плаћања трошкова судских такси.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 4100/23 од 11.10.2023. године, одбијене су као неосноване жалбе парничних странака, потврђена првостепена пресуда у ставу првом, другом, трећем, четвртном, петом, шестом, седмом, осмом, деветом, десетом, једанаестом, дванаестом, тринаестом, четрнаестом, петнаестом, шеснаестом и седамнаестом изреке. Ставом другим изреке, одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђено решење садржано у делу става осамнаест изреке првостепене пресуде за износ од 59.600,00 динара са затезном каматом од наступања услова за извршење до исплате. Ставом трећим изреке, преиначено је решење о трошковима поступка, садржано у преосталом делу става осамнаест изреке првостепене пресуде, преко износа од 59.600,00 динара са затезном каматом од извршности до исплате, до износа од 242.000,00 динара са затезном каматом од извршности до исплате, као неоснован. Ставом четвртим изреке, одбијен је захтев тужиља за накнаду трошкова поступка по жалби.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену и то одлуке садржане у делу става првог изреке којим је првостепена пресуда потврђена у усвајајућем делу и одлуке садржане у ставу другом, ревизију је благовремено изјавио тужени, због погрешне примене материјалног права, с предлогом да се ревизија одлучи као изузетно дозвољеној на основу члана 404. Закона о парничном поступку.

Тужиље су поднеле одговор на ревизију.

Против одлуке о трошковима поступка, садржаног у ставу трећем изреке правноснажне пресуде донете у другом степену, тужиље су изјавиле благовремену ревизију, због погрешне примене материјалног права, с предлогом да се ревизија

сматра изузетно дозвољеном на основу одредбе члана 404. Закона о парничном поступку.

Тужени је поднео одговор на ревизију.

Одлучујући о дозвољености изјављене ревизије туженог на основу члана 404. став 2. ЗПП, Врховни суд је оценио да нису испуњени услови за одлучивање о ревизији као изузетно дозвољеној у смислу члана 404. став 1. ЗПП јер не постоји потреба за уједначавањем судске праксе ни новим тумачењем права, имајући у виду садржину тражене правне заштите, начин пресуђења и разлоге на којима су засноване пресуде нижестепених судова. О праву тужила на исплату разлике између исплаћене зараде и минималне зараде одлучено је уз примену материјалног права у складу са правним схватањем израженим кроз одлуке ревизијског суда, а у вези примене одредбе члана 111. Закона о раду („Сл. Гласник РС“ бр. 24/05...95/18). Одлуке нижестепених судова су у складу са уједначеном судском праксом у тумачењу и примени материјалног права у којој је расправљано питање права запосленог на исплату минималне зараде, тако да зарада коју запослени остварује својим радом не може бити нижа од минималне зараде за стандардни учинак и пуно радно време, односно за време које се изједначава са пуним радним временом. Врховни суд указује да је циљ исплате минималне зараде да се обезбеди заштита запослених ради задовољавања њихових егзистенцијалних и социјалних потреба, као и потреба чланова њихових породица, што је предвиђено и Конвенцијом Међународне организације рада број 131 о утврђивању минималних надница и Препоруком број 136 о утврђивању минималних надница.

Из наведених разлога, на основу члана 404. став 2. ЗПП, одлучено је као у ставу првом изреке.

Испитујући дозвољеност ревизије туженог, у смислу члана 410. став 2. тачка 5. ЗПП, Врховни суд је оценио да ревизија није дозвољена ни као редовна.

Према члану 441. ЗПП, ревизија је увек дозвољена у споровима о заснивању, постојању и престанку радног односа.

Уколико се тужбени захтев односи на потраживање у новцу у радном спору, дозвољеност ревизије се оцењује на основу члана 403. став 3. ЗПП, према коме ревизија није дозвољена у имовинскоправним споровима ако вредност предмета спора побијаног дела не прелази динарску противвредност од 40.000 евра по средњем курсу НБС на дан подношења тужбе.

Тужба у овој парници поднета је 17.03.2021. године, а преиначена 12.04.2022. године додавањем, уз постојеће, и тужбеног захтева за исплату разлике између исплаћене и минималне зараде, а вредност побијаног дела је у односу на тужилу АА 8.500,20 динара, у односу на тужилу ББ 8.250,80 динара, у односу на тужилу ВВ 8.120,00 динара, у односу на тужилу ГГ 6.250,80 динара и у односу на тужилу ДД 7.850,20 динара.

Имајући у виду да се у конкретном случају ради о имовинскоправном спору, који се односи на новчано потраживање, у коме вредност предмета спора побијаног

дела не прелази динарску противвредност 40.000,00 евра, то је Врховни суд оценио да је ревизија тужиле недозвољена, применом одредбе члана 403. став 3. ЗПП.

На основу члана 413. ЗПП, Врховни суд је одлучио као у ставу другом изреке.

Одлучујући о дозвољености изјављене ревизије тужиле на основу члана 404. став 2. Закона о парничном поступку - ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 18/20), Врховни суд је оценио да нису испуњени услови за одлучивање о ревизији као изузетно дозвољеној у смислу члана 404. став 1. ЗПП.

Побијаном правноснажном пресудом делом је преиначена првостепена пресуда у делу одлуке о трошковима парничног поступка, тако што је одбијен захтев тужиле за накнаду трошкова парничног поступка преко износа од 59.600,00 динара па до износа од 242.000,00 динара, са каматом. О овом праву тужиле и висини накнаде другостепени суд је одлучио применом одговарајућих одредаба процесног права које се сходно примењују приликом доношења одлуке о трошковима поступка, с обзиром на успех тужиоца у спору, због чега не постоји потреба за разматрањем правних питања од општег интереса или у интересу равноправности грађана, као ни потреба уједначавања судске праксе и новог тумачења права, што значи да нису испуњени услови из члана 404. став 1. ЗПП на основу чега је и одлучено као у ставу трећем изреке.

Испитујући дозвољеност ревизије тужиле у смислу члана 410. став 2. тачка 5. ЗППу вези члана 420. став 6. ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 10/23), Врховни суд је оценио да ревизија није дозвољена.

Одредбом члана 420. став 1. ЗПП прописано је да се ревизија може изјавити и против решења другостепеног суда којим је поступак правноснажно окончан, а и применом става 2. истог члана, ревизија против решења није дозвољена у споровима у којима не би била дозвољена ревизија против правноснажне пресуде, што значи да је условљена граничном вредношћу за изјављивање ревизије, прописаном чланом 403. став 3. ЗПП.

Када је за изјављивање ревизије меродовна вредност предмета спора, на основу члана 28. став 1. ЗПП, узима се само вредност главног дуга, док се према ставу 2. истог члана, камате, уговорна казна и остала споредна тражења, као и парнични трошкови не узимају у обзир ако не чине главни дуг.

Имајући у виду наведено, као и да је у конкретном случају ревизија изјављена против другостепене одлуке о трошковима поступка, дакле против решења којим је одлучено о споредном тражењу тужиле, које не чини њихово главно потраживање, то је ревизија недозвољена.

На основу изнетог, применом члана 413. ЗПП, Врховни суд је одлучио као у ставу четвртом изреке.

Тужиоцима и туженом нису досуђени трошкови на име састава ревизије, јер нису успели у поступку по ревизији, као ни на име састава одговора на ревизију, с обзиром да трошкови туженог у овом делу нису били потребни, у смислу одредбе

члана 154. став 1. ЗПП. Из тог разлога је Врховни суд одлучио као у ставу петом изреке применом одредбе члана 165. став 1. ЗПП.

**Председник већа – судија
Добрила Страјина, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**